

Yakumo-goto i przyjaciele.
Wystawa inspirowana sztuką japońską

11.07.2025 - 09.08.2025

Galeria Wozownia 11

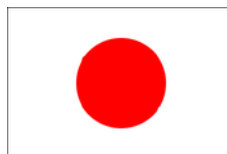
Katalog wystawy

*Prawdziwe piękno dostrzeże ten,
kto umie Nieskończone dokończyć w duchu*

Maksyma przypisywana estetom filozofii zen

Patronat honorowy:
**Ambasada Japonii
w Polsce**

Joanna Rajch,
Moja miłość 3 w 1,
czarna ceramika,
bursztyn, kintsugi

Wozownia 11
Galeria Uniwersytetu Łódzkiego

11.07–11.08.2025 r.

wernisaż **11.07.2025 r.**
godz. 17.00

Wozownia 11 Galeria Uł
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 11

YAKUMO-GOTO i PRZYJACIELE

Wystawa inspirowana sztuką japońską

Joanna Zakrzewska, Ewa Tomporek-Fukuoka,
Edyta Topczewska-Nowicka, Joanna Rajch

Cztery artystki, cztery różne języki sztuki – połączone fascynacją Japonią.

Wystawa to podróż przez kaligrafię, malarstwo, ceramikę i symbolikę samurajską – widziane oczami kobiet.

Patronat honorowy:
**Ambasada Japonii
w Polsce**

Kuratorki:

Aneta Pawłowska

Jolanta Młodawska-Bronowska

Aleksandra Cieśliczka

Koordynacja i promocja:

Małgorzata Francuz

Karolina Nowakowska

Yakumo-goto i przyjaciele.

Wystawa inspirowana sztuką japońską

Od czasu, gdy Japonia po raz pierwszy olśniła artystyczną wyobraźnię Zachodu – dzięki takim postaciom jak bracia de Goncourt, Félix Bracquemond, Henri de Toulouse-Lautrec, Vincent van Gogh czy w Polsce Feliks „Manggha” Jasiński – kultura Kraju Kwitnącej Wiśni nie przestaje inspirować kolejnych pokoleń twórców. Jej wpływ sięga dziś daleko poza Europę i Amerykę, rezonując z wrażliwością artystów z tzw. globalnego Południa, stając się uniwersalnym językiem dialogu estetycznego, duchowego i filozoficznego.

Minęła dekada od pierwszej edycji wystawy „Oczarowani Japonią”, która w 2015 roku, goszcząc w Ambasadzie Japonii w Polsce, zachwyciła publiczność swoją intymnością i głębokim szacunkiem dla kultury Wschodu. Obecna prezentacja zatytułowana „Yakumo-goto i przyjaciele. Wystawa inspirowana sztuką japońską” stanowi kontynuację tamtego dialogu, ale również świadectwo jego ewolucji: dojrzewania fascynacji, rozwijania technik i pogłębiania refleksji.

Wystawa ukazuje twórczość czterech artystek: Joanny Zakrzewskiej, Ewy Tomporek-Fukuoki, Joanny Rajch oraz Edyty Topczewskiej-Nowickiej. Choć Japonia stanowi wspólne źródło inspiracji, to każda z nich inaczej je odczytuje i przekształca. Znajdujemy tu kaligrafię mistrzyni japońskiego pisma, malarstwo kontemplacyjne zakorzenione w estetyce zen, współczesne interpretacje symboliki samurajskiej czy ceramiczne obiekty artystyczne wykonane w duchu tradycyjnego rzemiosła.

To, co łączy prezentowane dzieła, to nie tylko fascynacja Japonią, ale również próba stworzenia przestrzeni międzykulturowej. Nowego miejsca, gdzie wschodnia duchowość i europejskie doświadczenie artystyczne spotykają się w twórczym rezonansie. Inspiracje czerpane z filozofii zen, sztuki ogrodów, kaligrafii, bushidō, rzemiosła i tkanin ulegają tu przekształceniu w osobisty idiom plastyczny. Powstałe prace nie są kopiami – to przefiltrowane przez wrażliwość twórczyń autorskie opowieści o relacji ze sztuką, ciszą, rytmem i naturą.

Wystawa „Yakumo-goto i przyjaciele. Wystawa inspirowana sztuką japońską” to nie tylko świadectwo estetycznej fascynacji, ale przede wszystkim przykład wieloletnich relacji, artystycznych przyjaźni i dialogu opartego na wzajemnym szacunku wobec różnorodnych tradycji. To spotkanie osób i idei, które niczym dźwięki instrumentu yakumo-goto, tworzą harmonijną, choć wielogłosową kompozycję.

Kuratorki

Ewa Tomporek-Fukuoka studiowała w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Pięknych w Łodzi na Wydziale Tkaniny i Ubioru w pracowni prof. Zbigniewa Głowackiego. Ukończyła teatrologię na Wydziale Kulturoznawstwa Uniwersytetu Łódzkiego. W latach 1985–1991 mieszkała w Japonii, co zapoczątkowało jej trwałe związki z kulturą tego kraju. Uprawia malarstwo sztalugowe w technice olejnej i akrylowej, tworząc obrazy inspirowane sztuką i pejzażem Japonii, ze szczególnym uwzględnieniem estetyki ogrodów zen. Pełni funkcję prezesa Okręgu Łódzkiego Związku Polskich Artystów Plastyków, organizuje wystawy, pisze eseje oraz artykuły o sztuce, aktywnie działa na rzecz środowiska artystycznego Łodzi. Jest członkiem Klubu Yakumo-goto i Salonu Przyjaciół Japonii.

Edyta Topczewska-Nowicka jest absolwentką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz prywatnej uczelni w Warszawie. Z wykształcenia biologka i ekonomistka, z zamiłowania artystka. Maluje od dzieciństwa, a powrót do twórczości związany był z doświadczeniem straty osobistej. Jej prace inspirowane są kulturą Japonii, ze szczególnym uwzględnieniem postaci samurajów i kodeksu bushido. Tworzy wieloma technikami: od rysunku kredką i piórkiem, przez tusz, pastele, akwarelę, po akryl. Każdy obraz to osobista opowieść, zaproszenie do dialogu ze światem wartości samurajskich.

Joanna Rajch jest absolwentką Uniwersytetu Łódzkiego, gdzie studiowała germanistykę i kulturoznawstwo. Ukończyła także trzy kierunki studiów podyplomowych na Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi: projektowanie biżuterii, projektowanie mody i dodatków skórzanых oraz architekturę i projektowanie wnętrz. Tworzy unikatowe obiekty ceramiczne, rzeźby i instalacje, łącząc współczesny design z tradycyjnym rzemiosłem. Inspiruje się japońską kulturą i filozofią, pracując m.in. w technikach *kurinuki*, *kintsugi*, *shou-sugi-ban*, *sumi-e*. Prowadzi autorskie studio ceramiki i projektowania wnętrz, organizuje warsztaty. Prezentowała swoje prace na wystawach w Polsce, Japonii i Szwajcarii. Jest członkinią Stowarzyszenia Klub Yakumo-goto.

Joanna Zakrzewska ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Gdańsku, gdzie uzyskała doktorat na Wydziale Grafiki. Obecnie pełni funkcję Prodziekana Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Gdańsku na Wydziale Sztuki Nowych Mediów. Jest japonistką, kaligrafem i iluminatorem. Specjalizuje się w estetyce sztuki japońskiej, czego wyrazem są publikacje, m.in. *Sakuteiki – zapiski o zakładaniu ogrodów*, *Przemysław piękno. Estetyka kaligrafii japońskiej oraz Przepych i asceza. Przewodnik po tradycyjnej kulturze japońskiej*. Jest mistrzem kaligrafii japońskiej w stopniu X dana Szkoły Seifū. Prowadzi warsztaty i pokazy kaligrafii japońskiej i łacińskiej, tworzy ilustracje, wystawia prace, łączy sztukę z edukacją i popularyzacją kultury Japonii.

Warszawa, 11 lipca 2025 r.

Szanowni Państwo,

Pragnę pogratulować Państwu realizacji projektu Yakumo-goto i Przyjaciele. Wystawa inspirowana sztuką japońską”. Niestety nie mogę uczestniczyć w wernisażu wystawy, ale jestem zaszczycony, że mogę zwrócić się do Państwa za pośrednictwem listu.

Dziesięć lat temu w Wydziale Kultury Ambasady Japonii w Polsce realizowany był podobny projekt o tytule „Oczarowani Japonią. Wystawa artystów polskich”. Niestety było to długo przed objęciem przeze mnie stanowiska Radcy Ambasady Japonii w Polsce, tak więc nie miałem okazji zobaczyć wystawy. Klub Yakumo-goto działa aktywnie w obszarze wpierania pozytywnych relacji japońsko-polskich, po raz kolejny organizując wydarzenie, które przybliży Polakom japońską kulturę i sztukę oraz promuje dialog międzykulturowy.

Po dziesięciu latach od poprzedniej wystawy organizowanej przez klub Yakumo-goto, cztery polskie artystki przedstawiły swoje prace inspirowane takimi elementami kultury japońskiej, jak: filozofia zen, kaligrafia czy tradycyjne tkaniny. Niezmiennie cieszy mnie, że japońska kultura nadal stanowi źródło inspiracji dla twórców z Polski. Prezentowane prace czerpią inspirację z kultury japońskiej w różnorodny sposób i jestem przekonany, że poprzez kontakt z tak wieloma formami wyrazu sztuki, odwiedzający wystawę będą mogli lepiej poczuć więź łączącą Japonię z Polską.

Chciałbym wyrazić swoje uznanie i wdzięczność artystkom, które działając w różnych obszarach sztuki, odnajdują w japońskiej kulturze inspirację do twórczych aktywności. Dziękuję także kuratorom wystawy oraz Uniwersytetowi Łódzkiemu za współpracę przy realizacji tego przedsięwzięcia. Na zakończenie chciałbym wyrazić moje podziękowania dla prof. Jolanty Młodawskiej-Bronowskiej, prezes klubu Yakumo-goto, oraz wszystkich zaangażowanych w organizację tej wystawy.

Łączę wyrazy szacunku,

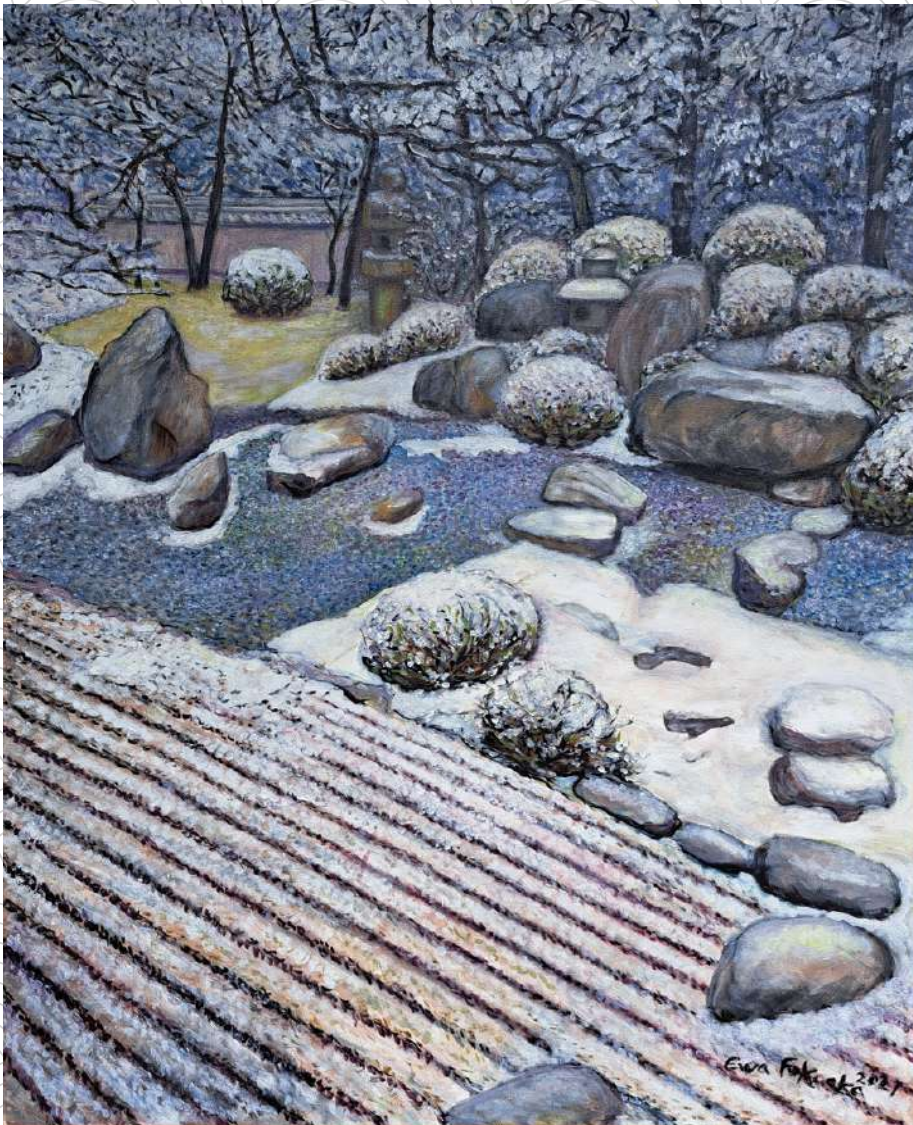

Akira Tajima

Ewa Tomporek-Fukuoka

Artystka o sobie:

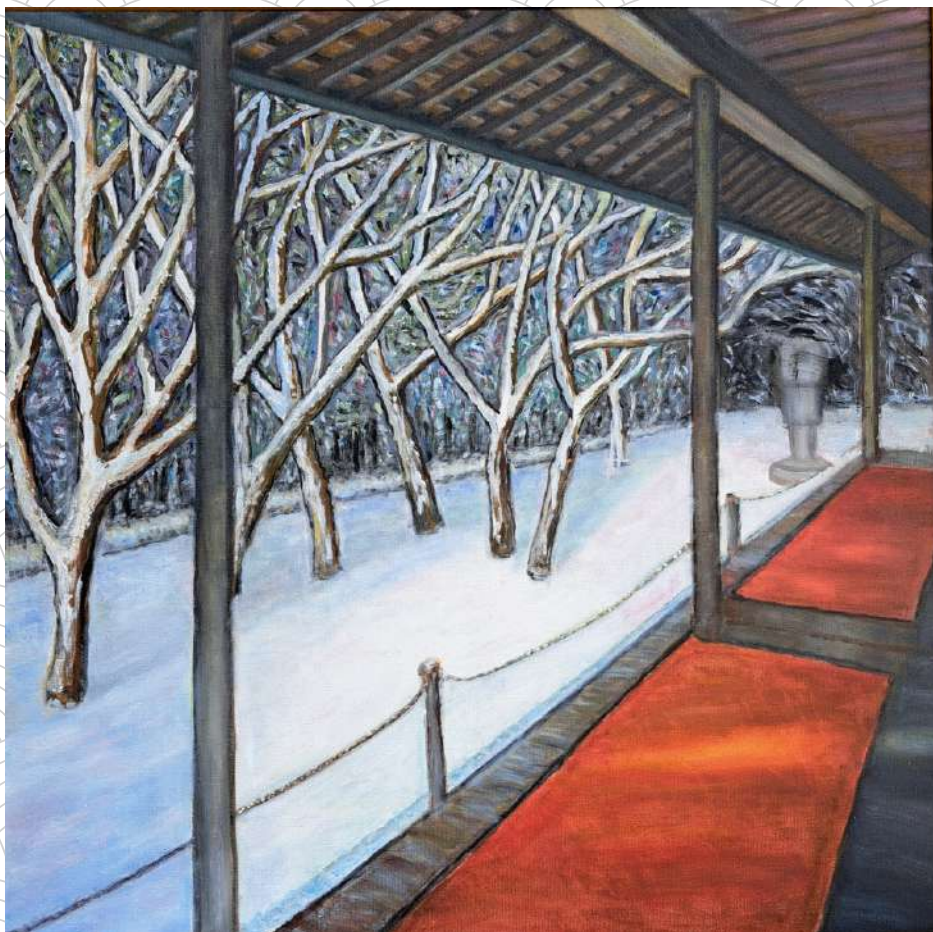
Z Japonią jestem związana emocjonalnie poprzez więzi rodzinne. Mieszkalam w Osace i do dziś regularnie tam podróżuję. Fascynuje mnie surowa estetyka ogrodów zen, którą staram się pokazywać w swoich obrazach.

Zimowy ogród zen

olej na płótnie

2021 r.

Zimowy widok ogrodu

olej na płótnie

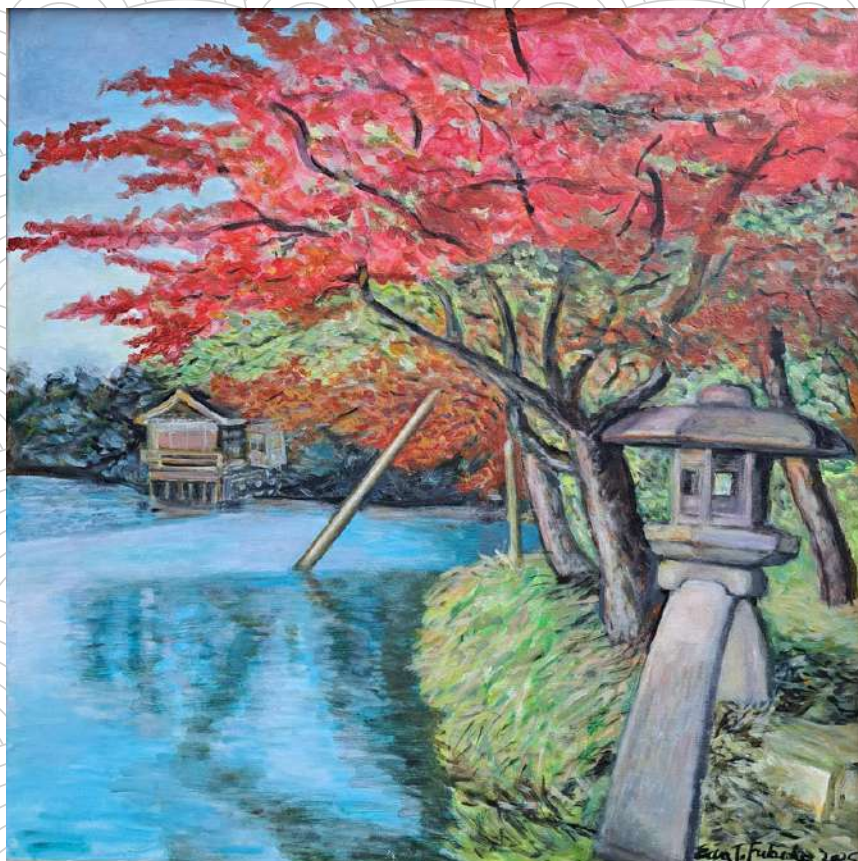
2022 r.

Most

olej na płótnie

2018 r.

Aki - Japońska Jesień

akryl na płótnie

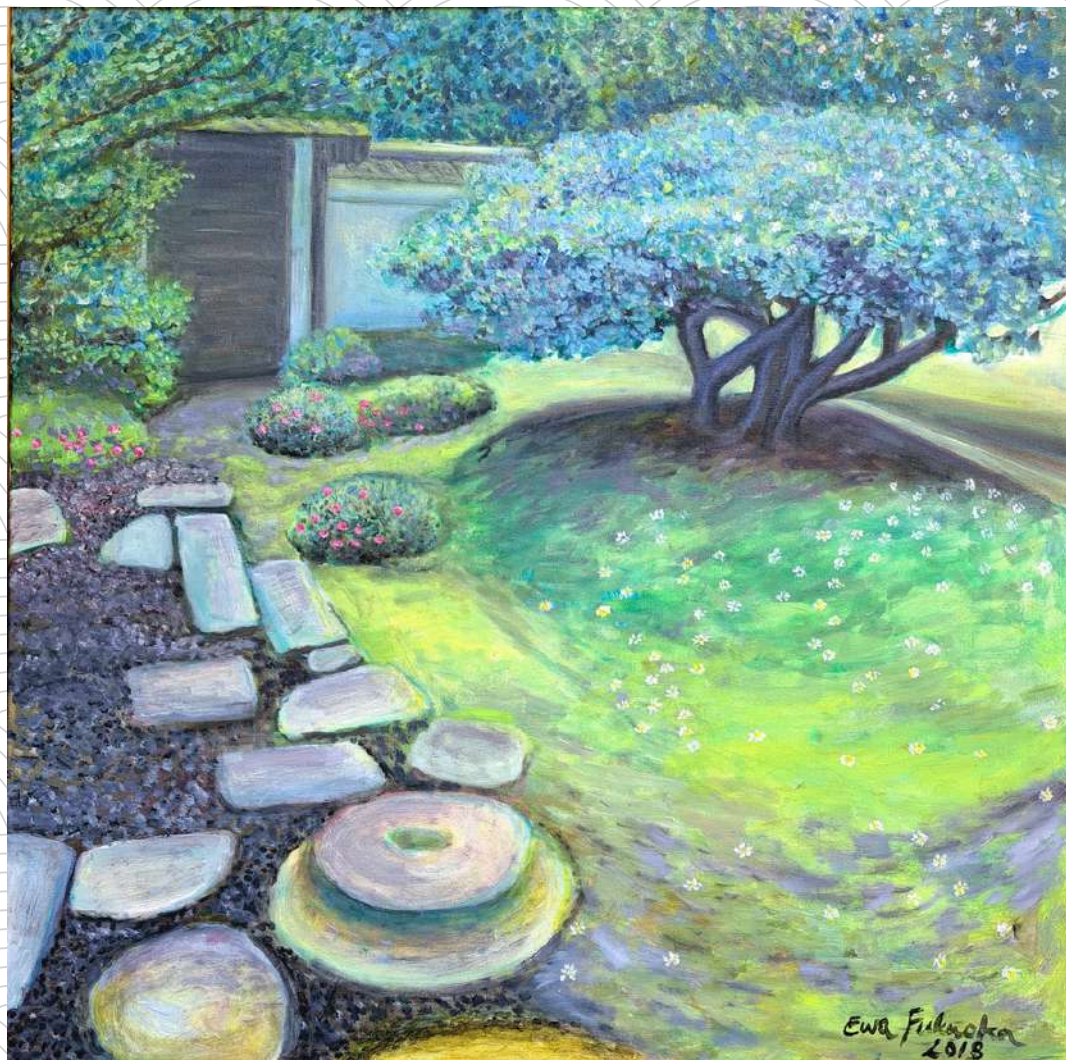
2025 r.

Tofukuji - Kyoto

olej na płótnie

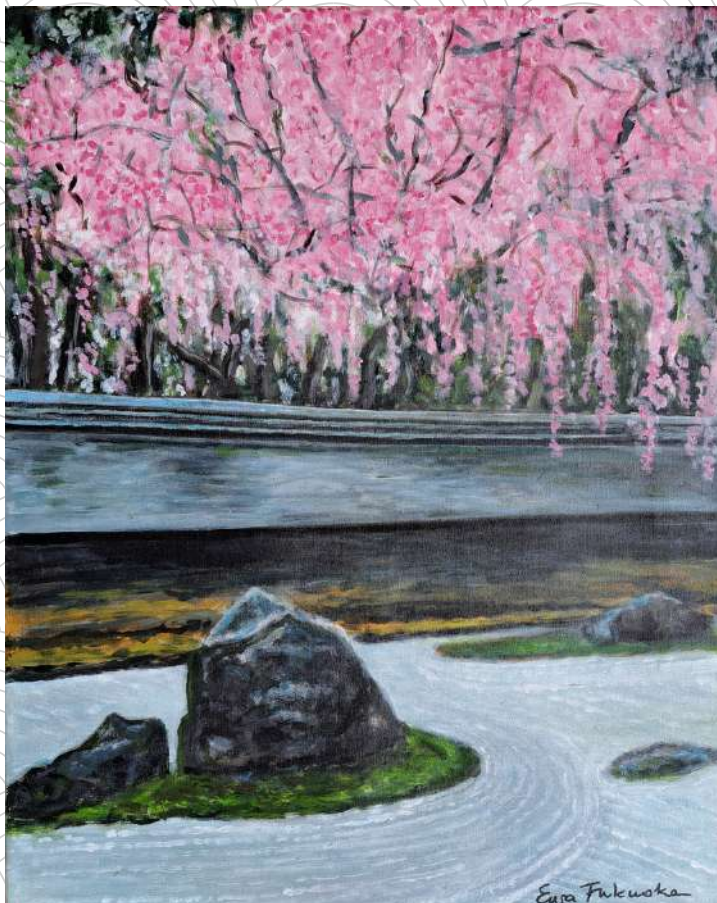
2024 r.

Drzewo Buddy

olej na płótnie

2018 r.

Wiosna w Kyoto - Ryoanji

akryl na płótnie

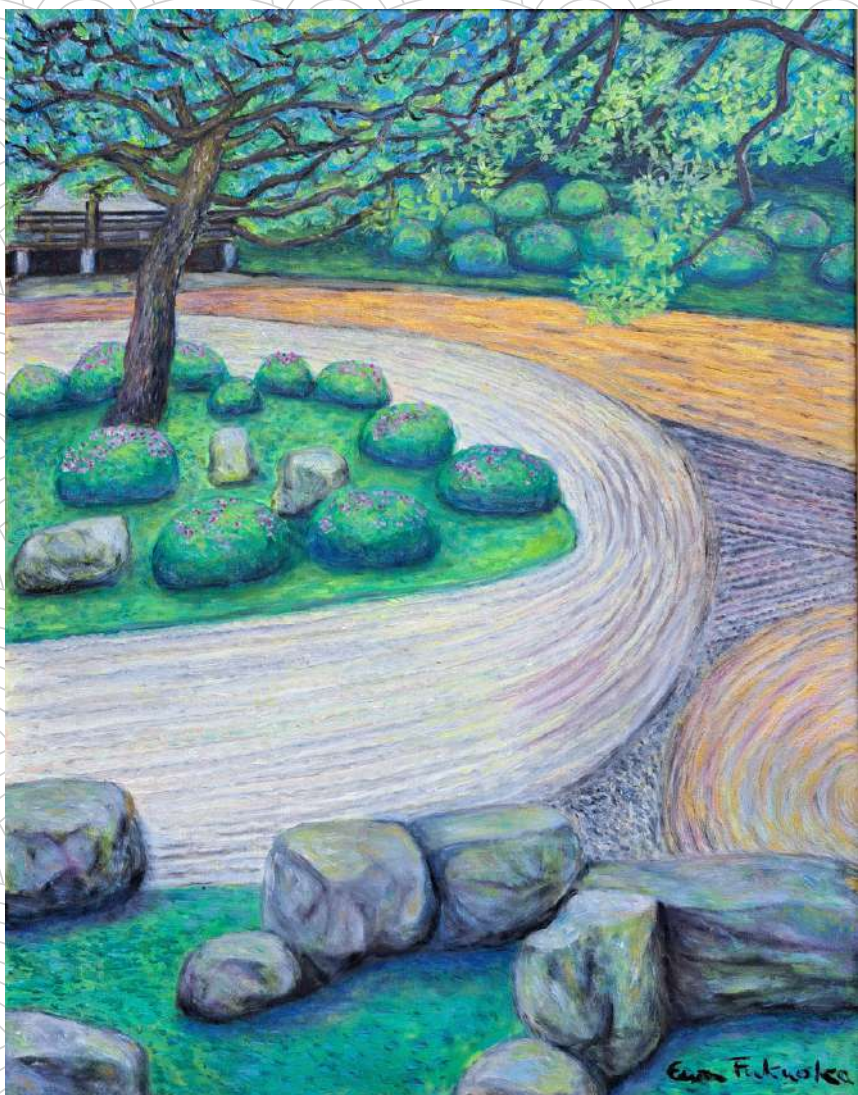
2025 r.

Wiosna w Kyoto

akryl na płótnie

2025 r.

Ogród zen

olej na płótnie

2022 r.

Ogród japoński

olej na płótnie

2015 r.

Edyta Topczewska-Nowicka

Artystka o sobie:

Sztuka jest moim sposobem analizy świata i siebie samej.

Symbolika samuraja to lustro marzeń – moich i ludzi, których spotykam.

Samuraj - medytacja

tusz, złota farba na papierze

2025 r.

Tuż przed bitwą

technika mieszana

2025 r.

Toshiro Mifune jako

Ronin Sanjuro

technika mieszana

2025 r.

Joanna Rajch

Artystka o sobie:

*Ceramika i biżuteria w moim wykonaniu to nie tylko forma –
to opowieść o harmonii, obecności i świadomym tworzeniu.*

Każdy przedmiot niesie w sobie duchowość i czas.

Moja miłość 3 w 1

czarna ceramika, bursztyn, kintsugi

2024 r.

Wazon

technika kurinuki,
glina z piaskiem rzeczonym z Pilicy,
bursztyn bałtycki
2024 r.

Pojemnik z przykrywką

technika kurinuki
2024 r.

Miska ceramiczna

odlew, technika kintsugi

2018 r.

Porcelana

kubek: odlew z formy,

talerz: formowany ręcznie,

ręcznie malowane, kobaltowa pasta
gosu z Arita, technika malarska sumi-e

2023 r.

Konstrukcja kamienna

- Ishizumi

*(interpretacja kamiennych
stożków układanych w intencji zmarłych)*

odlewy kul z form, ręcznie formowane

2025 r.

Joanna Zakrzewska

Artystka o sobie:

Zakochałam się w kaligrafii – sztuce, której nie rozumiałam, a która potrafiła przemówić do mnie ponad kulturami, ponad językami i ponad moją ignorancją. Teraz też ją kocham.

Skrzydła

翠 (Midori) - Zieleń

tusz, druk cyfrowy

2025 r.

雀 (Suzume) - Wróbel

tusz, druk cyfrowy

2025 r.

雲 (Kumo) - Chmura

tusz, druk cyfrowy

2025 r.

動 (Ugoku) - Ruch

tusz, druk cyfrowy

2025 r.

壽 (Kotobuki) - Długie życie

tusz, druk cyfrowy

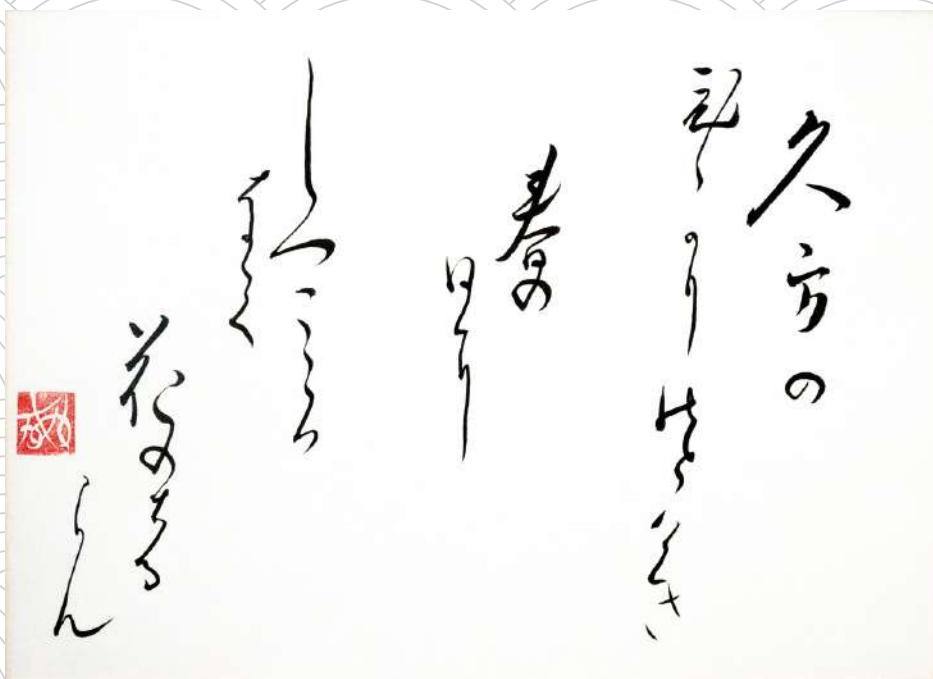
2024 r.

荒 (Arai) - Gwałtowny

tusz na papierze

2023 r.

*w ten dzień wiosenny,
w pogodnym blasku słońca,
dlaczego kwiaty, nie
zaznając spokoju,
z drzew sypią się obficie?*

Ki no Tomonori, przeł. A. Zalewska

tusz na papierze

2018 r.

道 (Michi) - Droga

haiku:

Sakura nocą. Niebiańskiej muzyki

ślucha, człowiek

tusz na papierze

2023 r.

上家

吉 (Kichi) - Pomyślność

tusz na papierze

2023 r.

静心 (Shizugokoro) - Stoicki spokój

tusz na papierze

2022 r.

瀧 (Taki) - Wodospad

tusz na papierze

2023 r.

Redakcja i opracowanie graficzne katalogu:

Małgorzata Francuz

Karolina Nowakowska